

**STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE
MĚSTA ŠLAPANICE DO ROKU 2020**

NÁVRHOVÁ ČÁST

Verze 2.0 – červenec 2013

Obsah:

1. ÚVOD	2
2. STRATEGICKÁ VIZE A STRATEGICKÉ CÍLE	4
3. STRATEGICKÉ PRIORITY A OPATŘENÍ	5
ROZVOJOVÁ OBLAST A: BYDLENÍ A OBČANSKÁ VYBAVENOST	5
Priorita A.1: Udržitelné a kvalitní sociální prostředí ve Šlapanicích z hlediska základní občanské vybavenosti.....	6
Opatření A.1.1: Udržitelnost kvality bydlení ve městě.....	6
Opatření A.1.2: Modernizace školských zařízení ve městě a zvyšování kvality vzdělávání včetně celoživotního vzdělávání.	6
Opatření A.1.3: Zajištění vhodné infrastruktury a služeb v oblasti sociální a zdravotní péče a komerčních služeb a zvyšování jejich efektivity a rozsahu s cílem zajistit trvalý růst kvality života pro všechny skupiny obyvatel.	7
Opatření A.1.4: Zkvalitnění zázemí pro trávení volného času a rozvoj volnočasových aktivit obyvatel města.....	7
Priorita A.2: Zdravé a bezpečné město Šlapanice s otevřeným městským úřadem.	8
Opatření A.2.1: Zajištění udržitelného životního prostředí ve městě.	8
Opatření A.2.2: Posilování bezpečnosti a ochrany obyvatel města.	8
Opatření A.2.3: Propagace Šlapanic jako „zdravého města“.....	9
Opatření A.2.4: Městský úřad Šlapanice fungující jako moderní úřad.....	9
ROZVOJOVÁ OBLAST B: TRH PRÁCE A EKONOMIKA	10
Priorita B.1: Kvalitní podnikatelské prostředí.....	11
Opatření B.1.1: Zajištění kvalitní podnikatelské infrastruktury.....	11
Opatření B.1.2: Spolupráce a komunikace s podnikateli a propagace města jako vhodného prostoru pro podnikání.	12
Priorita B.2: Kvalitní lidské zdroje a kvalifikovaná pracovní síla.	12
Opatření B.2.1: Reflexe vzdělávacího systému na požadavky trhu práce.	12
Opatření B.2.2: Řešení problematiky nezaměstnanosti a integrace znevýhodněných skupin obyvatel na trh práce.	13
ROZVOJOVÁ OBLAST C: DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	14
Opatření C.1.2: Kvalitní dopravní infrastruktura pro bezmotorovou dopravu a pro pěší, atraktivní veřejná hromadná doprava.....	14
Priorita C.1: Kvalitní dopravní infrastruktura ve městě.....	15
Opatření C.1.1: Kvalitní podmínky pro silniční dopravu včetně dopravy v klidu.....	15
Opatření C.1.2: Kvalitní dopravní infrastruktura pro bezmotorovou dopravu a pro pěší, atraktivní veřejná hromadná doprava.....	15
Priorita C.2: Vyřešená technická infrastruktura ve městě.....	15
Opatření C.2.1: Kvalitní technická infrastruktura města.....	15
Opatření C.2.2: Moderní informační a komunikační infrastruktura.	16

1. ÚVOD

Na základě shromážděných informací, Profilu města, dotazníkového šetření a SWOT analýzy města Šlapanice byla vytvořena **návrhová část** Strategického plánu rozvoje města Šlapanice, kterou lze dále dělit na část strategickou a programovou. V rámci **strategické části** dokumentu je formulována **vize města**, která by měla být souhrnným strategickým pohledem na další rozvoj města v daném období, v našem případě tedy v období 2014–2020. Jde o krátkou a výstižnou formulaci představy o tom, jakým městem mají být Šlapanice v následujících letech, neboli jakého stavu by bylo vhodné do konce daného období dosáhnout. Vize je rozvíjena **strategickými cíli**, tedy definováním toho, jaké dílčí kroky je potřeba pro splnění vize v následujícím období realizovat¹. Na strategické cíle navazuje vymezení dlouhodobých **priorit**, tedy již konkrétních oblastí, na něž je třeba se zaměřit především nebo nejdříve, tzn. nejdůležitější nebo nejnaléhavější rozvojová témata.

Na strategickou část navazuje **programová část**, která se týká již formulace konkrétních **opatření**, tedy způsobu, jak dosáhnout definovaných cílů. Procesy nebo aktivity související s naplněním jednotlivých opatření mohou probíhat vedle sebe zároveň nebo na sebe navazovat. Pro správné pochopení formulace jednotlivých opatření je dobré zdůraznit, že tato mohou být naplňována jak městem samotným, tak i jinými subjekty působícími ve městě (podnikatelé, NNO) pomocí individuálních projektů, přičemž role města bude v těchto případech koordinační nebo i pasivní (možná spolupráce a navazování partnerství).

Strategický plán je živým dokumentem, který by měl být pravidelně aktualizován. Aktualizace může být provedena jednak z důvodu zveřejnění dalších dat a podkladů pro přehodnocení situace v území (např. zpracování nových výsledků ze sčítání lidu, domů a bytů, aktualizace dokumentů typu územního plánu apod.), ale rovněž by měla nastat v souvislosti se změnami probíhajícími v oblasti strategického plánování na úrovni vyšších územních celků (kraje, ČR) a samozřejmě také v závislosti na vývoji politiky EU. Zde je na místě říci, že současná situace z hlediska návaznosti na platné dokumenty města Šlapanice, Jihomoravského kraje i vyšších územních celků poněkud komplikuje tvorbu dokumentů typu strategií rozvoje. Důvodem je jednak neschválený územní plán města, který slouží jako velmi významný podklad pro formulaci jednotlivých opatření a oba dokumenty musí být v souladu, ale také z důvodu zrušení Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje, k němuž došlo na konci roku 2012. Tento dokument je pro nastavení strategických cílů města zásadní, a to mimo jiné z toho důvodu, že řeší např. dopravní situaci regionálního i nadregionálního významu v souvislosti s rozvojem brněnské aglomerace tak, aby bylo dosaženo souladu s Politikou územního rozvoje ČR (okolí dálnice D 1 a železnice a další záležitosti týkající se územního rozvoje). Rovněž fakt, že nejsou v podmínkách ČR dosud známy podrobnosti týkající se operačních programů a možností čerpání z fondů EU pro další programové období, zpracování strategických dokumentů obcí a měst příliš neusnadňuje.

V rámci realizační fáze by na návrhovou část měla navazovat tvorba jednotlivých **akčních plánů**, které by v souladu s rozpočtem města měly obsahovat hlavní strategické záměry, resp. charakteristiku konkrétních projektů, jejichž realizace proběhne ve výhledu jednoho až dvou let. U jednotlivých projektů by mělo být vždy uvedeno, na jakou rozvojovou oblast, prioritu a opatření navazuje, jaký bude rámcově časový harmonogram prací na projektu a kdo v rámci městského úřadu bude za projekt odpovídat (funkčně vymezeno). Odhadnuty by měly

¹ Cíle jsou formulovány jako kvalitativní změna v dané rozvojové oblasti, nikoliv jako změna kvantitativní, kterou např. používá dokument Evropa 2020, jenž však sám avizuje, že je Evropskou strategií růstu.

být rovněž finanční náklady na jednotlivé aktivity, případně podmíněnost dotacemi. Zrealizované projekty by měly být evidovány a v pravidelných intervalech by jejich databáze měla být vyhodnocována (proces evaluace) z hlediska konkrétních dopadů na zkvalitnění života ve městě (např. prostřednictvím měřitelných ukazatelů či vybraných monitorovacích indikátorů, anket apod.). V případě aktualizace strategického plánu ke konci období, pro které je platný, lze doporučit, aby byla nejprve provedena analýza dosavadního procesu strategického plánování a vyhodnocení toho, nakolik bylo dosaženo vytýčených cílů. K tomu poslouží především vybrané ukazatele sledované v rámci analytické části, s jejichž pomocí dojde metodou časové komparace k vyhodnocení toho, jak se situace změnila oproti výchozímu stavu, zda pozitivním či negativním směrem.

2. STRATEGICKÁ VIZE A STRATEGICKÉ CÍLE

2.1 Strategická vize

Strategická vize rozvoje města Šlapanice je základní strategickou orientací deklarující, čeho chce město realizací rozvojové strategie v daném časovém horizontu (do roku 2020) dosáhnout a k jakému stavu chce dospět při dodržení zásad trvale udržitelného rozvoje, tedy takového rozvoje, který nebude probíhat na úkor budoucích generací, ale v jejich prospěch. Při její formulaci byly zohledněny především výsledky dotazníkového šetření, které v úhrnu vyznívají velmi pozitivně pro život i ekonomickou činnost ve Šlapanicích až na některé oblasti, na jejichž řešení by se v následujících letech mělo dbát (dopravní situace, pracovní příležitosti, komunikace vedení města s občany).

Vize:

Do roku 2020 chtějí být Šlapanice čistým, bezpečným a klidným městem s kvalitními podmínkami pro bydlení i aktivní život obyvatel, ale také pro konkurenceschopnou podnikatelskou činnost přispívající k růstu počtu pracovních míst ve městě.

2.2 Strategické cíle

Pro naplnění strategické vize jsou stanoveny strategické cíle, tedy výčet kroků, které je třeba uskutečnit, aby bylo dosaženo definované vize. Konstrukce a formulace strategických cílů byla provedena tak, aby bylo odpovězeno na otázky, jakou činností, postupy, kroky lze zajistit daný cíl nebo jak k jeho dosažení přispět. Byly navrženy tři rozvojové oblasti a v rámci každé z nich byl definován strategický cíl:

Rozvojová oblast A: Občanská vybavenost a životní prostředí

Strategický cíl: Péčí a rozvojem občanské vybavenosti v oblasti bydlení, služeb, vzdělávací, zdravotnické a sociální infrastruktury a podmínek pro volnočasové vyžití zajistit kvalitní sociální prostředí a přispět tak ke spokojenosti všech generací místních občanů. Podporou apelace na zdravý životní styl obyvatel a jejich environmentálním vzděláváním, bojem s kriminalitou a péčí o zeleň a životní prostředí ve městě zlepšit podmínky pro život místních občanů a přispět tak k prodloužení jejich života nejen z kvantitativního, ale především z kvalitativního hlediska.

Rozvojová oblast B: Trh práce a ekonomika

Strategický cíl: Zajištěním podmínek pro kvalitní podnikatelské prostředí a podporou rozvoje lidských zdrojů především v oblasti vzdělávání zvyšovat konkurenceschopnost zdejších firem a přispět tak k tvorbě nových pracovních míst a k vyšší zaměstnanosti ve městě.

Rozvojová oblast C: Dopravní a technická infrastruktura

Strategický cíl: Řešením dopravní situace včetně dopravy v klidu snížit intenzitu dopravy ve městě, zvýšit bezpečnost pěších i účastníků motorové a bezmotorové dopravy a přispět ke zkvalitnění života místních občanů, ke zvýšení konkurenceschopnosti zdejších podnikatelů a k zatraktivnění pobytu domácích i zahraničních návštěvníků města. K obdobným výsledkům přispět také zajištěním udržitelnosti kvalitní technické infrastruktury.

3. STRATEGICKÉ PRIORITY A OPATŘENÍ

ROZVOJOVÁ OBLAST A: BYDLENÍ A OBČANSKÁ VYBAVENOST

Priority a opatření:

Priorita A.1: Udržitelné a kvalitní sociální prostředí ve Šlapanicích z hlediska základní občanské vybavenosti.

Opatření A.1.1: Udržitelnost kvality bydlení ve městě.

Opatření A.1.2: Modernizace vzdělávacích zařízení ve městě a zvyšování kvality vzdělávání včetně celoživotního vzdělávání.

Opatření A.1.3: Zajištění vhodné infrastruktury a služeb v oblasti sociální a zdravotní péče a zvyšování jejich efektivity a rozsahu s cílem zajistit trvalý růst kvality života pro všechny skupiny obyvatel.

Opatření A.1.4: Zkvalitnění zázemí pro trávení volného času a rozvoj volnočasových aktivit obyvatel města.

Priorita A.2: Zdravé a bezpečné město Šlapanice s otevřeným městským úřadem

Opatření A.2.1: Zajištění udržitelného životního prostředí ve městě.

Opatření A.2.2: Posilování bezpečnosti a ochrany obyvatel města.

Opatření A.2.3: Propagace Šlapanic jako „zdravého města“.

Opatření A.2.4: Městský úřad Šlapanice fungující jako moderní úřad.

Priorita A.1: Udržitelné a kvalitní sociální prostředí ve Šlapanicích z hlediska základní občanské vybavenosti.**Opatření A.1.1: Udržitelnost kvality bydlení ve městě.**

Základní funkcí každého sídla je poskytnout jeho obyvatelům vhodné podmínky pro trvalé bydlení včetně související infrastruktury. Kvalitní stav domovního a bytového fondu a doprovodné infrastruktury je základním předpokladem pro trvale udržitelný život ve městě. Rozvoj bydlení a jeho kvalita zajišťuje mimo jiné stabilizaci místního obyvatelstva a zvyšuje atraktivitu dané lokality pro trvalé bydlení, což se následně odráží v demografickém vývoji území či v oblasti daňové výtěžnosti města. V případě Šlapanic lze však upozornit na intenzivní bytovou výstavbu, která probíhala v minulých deseti letech a bude pravděpodobně ještě probíhat, především v lokalitě zvané Brněnská pole, a na již existující vysokou hustotu zalidnění i zástavby na jednotku plochy. V souvislosti s tím by mohlo dojít k předimenzování obytné kapacity města, a to nejen v souvislosti s možnostmi další občanské vybavenosti (např. nedořešená situace se stavbou nového obchodního domu), ale také dopravy a životního prostředí.

Spíše než na další růst počtu bytových domů a potažmo s tím související nárůst počtu obyvatel by se mělo dbát na zajištění udržitelnosti kvalitního bydlení do budoucna. Může jít o aktivity zaměřené na modernizaci stávajícího bytového a domovního fondu, jako jsou např. sídliště vystavěná v sedmdesátých a osmdesátých letech panelovou technologií nebo – pokud toto v blízké budoucnosti nebude vyžadováno – vytvoření fondu bydlení připraveného na řešení této otázky v pozdějších letech.

Opatření A.1.2: Modernizace školských zařízení ve městě a zvyšování kvality vzdělávání včetně celoživotního vzdělávání.

Investice do vzdělávání by měly být základní prioritou strategického plánování každého města či obce, neboť jsou rozhodujícím faktorem konkurenceschopnosti, udržitelného rozvoje a zaměstnanosti. Toto opatření by mělo být zaměřeno především na investiční aktivity související s modernizací budov a areálů sloužících jednotlivým vzdělávacím institucím fungujícím ve městě, s jejich vybaveností moderními učebními pomůckami, komunikačními a informačními technologiemi, sportovním zařízením apod. Typickými aktivitami může být výstavba nových či rekonstrukce a modernizace stávajících budov či sportovních areálů určených pro vzdělávání, knihoven, zajištění vybavenosti škol a vzdělávacích středisek moderními informačními a komunikačními technologiemi (dále ICT), zabezpečení kvalitních podmínek pro stravování dětí a studentů, budování bezbariérových přístupů ke vzdělávání tam, kde dosud nejsou zavedeny apod. Cílem tohoto opatření by mělo být také zachování gymnázia ve Šlapanicích.

Opatření je zaměřeno také na neinvestiční aktivity podporující inovaci školních výukových programů, předmětů a metod výuky a na zvyšování rozmanitosti vzdělávacích akcí a programů pro všechny vrstvy obyvatel ve městě. Pro realizaci vytyčených aktivit je nutná vzájemná spolupráce všech aktérů v oblasti vzdělávání, tedy škol a zájmových organizací, ale také města. Příkladem aktivit spadajících do tohoto opatření může být rozvoj partnerství vzdělávacích institucí se složkami kulturními a sportovními, partnerství mezi střední, základní i mateřskou školou, studenty i žáky a jejich rodiči při společných projektech, vytváření nových vztahů mezi školami ve Šlapanicích a v partnerských městech v ostatních evropských zemích za účelem zkvalitnění jazykového vzdělávání, inovace předmětů na školách např.

v oblasti ICT, environmentálního a jazykového vzdělávání, zavádění nových metod do výuky s důrazem na praktickou část výuky, podpora technických předmětů a kroužků a rovněž využití zázemí školských zařízení ve městě pro celoživotní vzdělání obyvatel, tedy škol a městské knihovny jako vzdělávacích a společenských center města aj. Cílem tohoto opatření by mělo být také zvyšování kvality výuky na zdejším gymnáziu za účelem dosahování vysokého ohodnocení např. při státních maturitách.

Opatření A.1.3: Zajištění vhodné infrastruktury a služeb v oblasti sociální a zdravotní péče a komerčních služeb a zvyšování jejich efektivity a rozsahu s cílem zajistit trvalý růst kvality života pro všechny skupiny obyvatel.

Kvalitní zdravotní a sociální infrastruktura patří mezi základní činitele ovlivňující životní podmínky obyvatel města. Opatření se zaměří na podporu zajištění stávající úrovně infrastruktury a služeb v oblasti zdravotní a sociální péče a další zvyšování jejich kvality, efektivity a kapacity. Realizace uvedených aktivit předpokládá úzkou spolupráci všech dotčených subjektů (městský úřad, neziskové organizace a občanská sdružení působící v oblasti zdravotní a sociální péče). Z možných aktivit lze uvést rozvíjení vzájemné spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb a ostatními subjekty působícími v sociální oblasti, podporu organizací zabývajících se péčí o zdravotně či sociálně handicapované občany, propagaci a zvýšení povědomí obyvatel o poskytovatelích sociálních služeb ve městě a o službách, které nabízejí. Z oblasti zdravotnictví lze jmenovat zajištění dostatečné kapacity lékařů v souvislosti s nárůstem počtu obyvatel (především dětský lékař) a zvýšení kvality lékařské péče ve městě. Z infrastrukturních projektů lze jako vhodný prostředek pro zkvalitnění sociálního prostředí uvést budování bezbariérových přístupů do budov sloužících veřejnosti mj. i v souvislosti se stárnutím populace. V neposlední řadě by mělo pravidelně docházet k aktualizaci koncepčních dokumentů, jimiž město disponuje již v současnosti, a to především v oblasti sociální péče např. v souvislosti se stárnutím populace a se zvyšujícími se požadavky na zajištění vhodných podmínek pro seniory (např. výstavba domova pro seniory).

V souvislosti s růstem počtu obyvatel v předchozích letech a rovněž s dalším očekávaným zvýšením populace ve Šlapanicích spojených s probíhající bytovou výstavbou bude nutné zajištění vhodných prostor pro realizaci komerčních služeb, především obchodů, ať už nákupních středisek či specializovaných prodejen, opraven, finančních ústavů, nekuřáckých restaurací apod. Kromě centra města by komerční služby měly mít svůj prostor také v místech s vysokou koncentrací obyvatel, jako jsou stávající či nová sídliště.

Opatření A.1.4: Zkvalitnění zázemí pro trávení volného času a rozvoj volnočasových aktivit obyvatel města.

Důležitou podmínkou pro rozvoj volného času ve městě je kvalita kulturních, sportovních, volnočasových a dalších společenských zařízení. Opatření je tedy zaměřeno na rozvoj infrastruktury pro volný čas a také na podporu akcí v oblasti kultury, sportu a zájmové činnosti. Aktivity mohou spočívat jak v modernizaci stávajícího zázemí, tak v budování nových zařízení a atraktivit jako jsou např. prostory pro kulturní akce (např. kulturní dům, kino), sportovní činnost (sportovní hala, veřejně přístupné hřiště, klidové zóny), ale také cyklostezek umožňující výlety do okolí nejen cyklistům, ale také in-line bruslařům, rodinám s dětmi, seniorům apod. Vhodným prvkem pro volnočasovou infrastrukturu je v podmínkách měst, jako jsou Šlapanice, také venkovní plavecký areál, který by však pro město představoval nejen velkou prvotní investici na výstavbu, ale další finanční dotace na provoz.

Kvalitu sociálního prostředí vytváří rovněž místní spolky, jejichž činnost by měla být rovněž podporována, a pravděpodobně by ji mohl zvýšit i vznik dalších, regionálně či nadregionálně významných akcí typu festivalů, koncertů, sportovních utkání a obdobných společenských událostí. Pro potřeby veřejnosti (děti, mládež, senioři, sportovní kluby aj.) by měla být zpřístupněna i školská sportovní zařízení, ať už vnější či vnitřní.

Priorita A.2: Zdravé a bezpečné město Šlapanice s otevřeným městským úřadem.

Opatření A.2.1: Zajištění udržitelného životního prostředí ve městě.

Udržitelné životní prostředí a ekologicky odpovědné a ekonomicky efektivní zpracování odpadů je nezbytným předpokladem pro zlepšení kvality života obyvatel města. Ochrana přírody a krajiny je spjata s udržením estetického souladu a vyváženosti jednotlivých krajinných prvků s ekonomickým vývojem a kulturním životem lidské společnosti. Opatření je zaměřeno jednak na ochranu stávajících přírodních hodnot v území a péči o městskou zeleň, ale také na řešení současné situace týkající se odpadového hospodářství a energetických opatření. Aktivita by měly v budoucnu směřovat např. k rozšíření či rekultivaci městské zeleně kolem silničních komunikací a v oblastech s vyšším pohybem osob, např. na sídlištích, a dále by se měly eliminovat výrazně negativní činnosti související s dalším oslabováním ekologické stability území a přiměřeně podporovat projekty vedoucí k jejímu zvýšení. Opatření by mělo řešit také obnovení přirozeného vodního režimu v povodí Říčky, její revitalizaci a zvýšení retenčních schopností okolní krajiny tak, aby nedocházelo k bleskovým povodním z přívalových dešťů. Samozřejmostí je zajištění ochrany stanovišť přirozených rostlinných společenstev, která se v území nachází. Realizované aktivity by měly řešit také ochranu ovzduší včetně hlukové zátěže snížením negativních důsledků dopravy, popřípadě využitím obnovitelných a druhotných energetických zdrojů. Opatření dále souvisí s péčí o městskou zeleň, kterou lze považovat za jeden z klíčových aspektů atraktivity města pro jeho obyvatele i potenciální návštěvníky.

Opatření je rovněž zaměřeno na realizaci aktivit souvisejících s likvidací starých ekologických zátěží a tříděním a recyklací odpadů. Strategickým opatřením by mělo být samozřejmě zabránění vzniku nových ekologických zátěží, vyřešení situace stávající skládky v plánovaném časovém horizontu a výstavba nového střediska sběrného odpadu se širokým spektrem možného třídění. Důležitým prvkem v oblasti nakládání s odpady je kvalitní osvěta mezi obyvateli. Podpora vytváření energeticky úsporných opatření na majetku města bude zřejmě rovněž nezbytným krokem pro úsporu energií a zvýšení efektivity vytápění.

Opatření A.2.2: Posilování bezpečnosti a ochrany obyvatel města.

Nejen bezpečnost z hlediska dopravy, ale také bezpečnost obyvatel před kriminálními živly by měla být prioritou každé společnosti. Toto opatření by mělo zahrnovat aktivity zaměřené na eliminaci kriminality, zajištění funkčnosti integrovaného záchranného systému a na podporu bezpečnosti obyvatel před přírodními katastrofami. Z důvodu udržení nízkého stupně kriminality by měl být kladen důraz také na mimoškolní aktivity pro děti a mládež jako nejefektivnější součásti prevence drogových závislostí, alkoholismu a dalších sociálně patologických jevů. Zde je důležitá spolupráce především mezi školami, policií a dalšími zájmovými organizacemi, případně provozovateli sociálních služeb. Opět v neposlední řadě by mělo pravidelně docházet k aktualizaci koncepčních dokumentů, jimiž město disponuje již v současnosti, a to především v oblasti prevence kriminality např. v případě jejího nárůstu. V souvislosti s očekávaným růstem počtu obyvatel může dojít také k rozšíření kamerového

a dohledového systému ve městě, především na exponovaných místech s vyšší koncentrací osob.

Opatření A.2.3: Propagace Šlapanic jako „zdravého města“.

Město Šlapanice má jako další města v ČR možnost zapojit se do Národní sítě Zdravých měst ČR a zavést principy místní Agendy 21. Tím se může přihlásit k zásadám udržitelného rozvoje, zapojovat veřejnost do rozhodovacích procesů a podporovat jejich zdravý životní styl prostřednictvím pravidelných i jednorázových akcí, informačních kampaní apod. Při splnění podmínek se pak jako „zdravé“ město může prezentovat, vytvořit si tuto image za pomoci medializace pořádaných akcí a přispět tak ke zvýšení obecného povědomí o svých strategických cílech. Významnou roli bude hrát stále také oblast environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty, která přináší prevenci ve vztahu k poškozování životního prostředí a je investicí do budoucna, zejména u ekologické výchovy a vzdělávání dětí a mládeže. Právě náklady na prevenci jsou vždy mnohem nižší a efektivnější než následné odstraňování škod na životním prostředí. Při těchto aktivitách je nutná spolupráce především se školami a zájmovými organizacemi zabývajících se environmentálními tématy.

Opatření A.2.4: Městský úřad Šlapanice fungující jako moderní úřad.

Město Šlapanice by i nadále mělo usilovat o zdokonalování systému řízení městského úřadu a uplatňování moderních forem řízení nejen vůči vlastním zaměstnancům, ale především vůči veřejnosti. Městský úřad by měl fungovat jako otevřený úřad vůči obyvatelům města i zdejšími podnikatelům a přibližovat jim tak činnost veřejné správy, jako moderní úřad zdokonalující využívané metody pro organizaci a řízení i pro výkon veřejné správy, jako profesionální úřad s profesionálními pracovníky, jako efektivní úřad vykonávající svoji činnost rychle a účelně při nejnižších možných nákladech a také jako transparentní úřad, jehož veškerá činnost je průhledná a maximálně znemožňuje korupční a neetické jednání. Informace o dění na úřadě a plánovaných akcích by měly být zveřejňovány prostřednictvím stávajících i nových moderních komunikačních nástrojů (zavést lze i komunikaci prostřednictvím SMS, což je také vhodný systém např. při varování občanů před nebezpečím).

ROZVOJOVÁ OBLAST B: TRH PRÁCE A EKONOMIKA

Priority a opatření

Priorita B.1: Kvalitní podnikatelské prostředí.

Opatření B.1.1: Zajištění kvalitní podnikatelské infrastruktury.

Opatření B.1.2: Spolupráce a komunikace s podnikateli a propagace města jako vhodného prostoru pro podnikání.

Priorita B.2: Kvalitní lidské zdroje a kvalifikovaná pracovní síla.

Opatření B.2.1: Reflexe vzdělávacího systému na požadavky trhu práce.

Opatření B.2.2: Řešení problematiky nezaměstnanosti a integrace znevýhodněných skupin obyvatel na trh práce.

Priorita B.1: Kvalitní podnikatelské prostředí.**Opatření B.1.1: Zajištění kvalitní podnikatelské infrastruktury.**

Na úvod je možné poznamenat, že kvalita sociálního prostředí řešená v rámci předchozí rozvojové oblasti, úzce souvisí s kvalitou podnikatelského prostředí. Město Šlapanice je sídlem několika větších stabilních firem s vyšším počtem zaměstnanců. Ty jsou v současnosti soustředěny v podnikatelském parku u letiště v Tuřanech, ale také v blízkém sousedství obytné zástavby především na severovýchodním a jihozápadním okraji a v centru města v areálu společnosti ICEC. Dále mají ve městě své provozy spíše drobní výrobci a poskytovatelé služeb.

Potenciální plochy pro podnikání by v žádném městě o velikosti Šlapanic, které nechce plnit v sídelním systému ryze funkci obytnou, neměly chybět. Šlapanice mají velký potenciál pro rozvoj podnikání díky své poloze (železnice, blízkost dálnice, letiště, města Brna) i terénu (v případě výstavby tzv. na zelené louce), avšak bariérou je především kvalitní zemědělská půda, která se v okolí zástavby nachází a je využívána pro zemědělskou činnost. Proto zde dosud na rozdíl od Brna (např. tzv. Černovická terasa) nevznikla dlouhodobě plánovaná podnikatelská zóna, resp. zóna výroby a služeb, jejíž vybudování v rozsahu 105 ha bylo schváleno zastupitelstvem města v červnu roku 2010. Jasnou aktivitou se tedy do následujícího období jeví vyřešení dané situace, k němuž může přispět na jedné straně aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek na vybraných územích města, nebo na straně druhé zastavení spolupráce s investorem. Při vyřešení vyjmutí půdy ze zemědělského půdního fondu a při dodržení dalších nezbytných podmínek zajišťujících eliminaci negativních dopadů na obyvatele města (doprava, hluk, imise, odkanalizování apod.) a přispívajících ke zvýšení kvality podnikatelského prostředí (vybudování obchvatu, zmírnění intenzity dopravy těžkých vozidel projíždějících přes město apod.) představuje výstavba zóny z ekonomického hlediska významný prvek pro rozvoj města. Ukončením spolupráce s investorem by byly zachovány současné pozemky k dalšímu využití pro zemědělskou činnost, avšak došlo by k mnoha ekonomickým ztrátám nejen v současnosti, ale omezeny by byly také budoucí příjmy města. Rovněž by zřejmě hned tak nedošlo k realizaci jihozápadního obchvatu města a k zefektivnění dopravní dostupnosti Brna po silničních komunikacích. Spolupráce města se společností CTP Invest, spol. s r.o. dle smluvených podmínek přináší řadu výhod pro město a v následujících letech by příjmy do obecního rozpočtu ze strany investora přispěly k dalšímu rozvoji města v ostatních oblastech rozvoje uvedených v návrhové části.

Podpora vzniku velkoplošných podnikatelských zón nemusí být jediným způsobem pro zajištění kvalitní podnikatelské infrastruktury. V současnosti je a do budoucna pravděpodobně i bude spíše než výstavba tzv. „na zelené louce“ významně podporována regenerace starých nevyužívaných areálů, tzv. brownfields. Do zaměstnání dlouhodobě vyjíždí za hranice Šlapanic nadprůměrné procento zdejších zaměstnaných (téměř polovina), a to především do Brna, kde mohou uspokojit svoje každodenní potřeby ve zdejších obchodních a zábavních centrech. Nadpoloviční většina obyvatel však stále funguje a tráví svůj život ve městě a jejich každodenní potřeby je nutné rovněž dostatečným způsobem uspokojovat, jinak klesne kvalita zdejšího sociálního prostředí. Podpora podnikání by se tedy měla zaměřit na drobné podnikatele v oblasti komerčních služeb, ale také na podnikání ve vybraných odvětvích s vysokou přidanou hodnotou, které nemusí mít nutně velké nároky na prostory. Šlapanice by také mohly využít své polohy vůči Brnu k nalákání kvalifikované pracovní síly prostřednictvím vybudování zařízení typu podnikatelských inkubátorů, kterými lze podporovat začínající podnikatele a ve kterých by probíhal vývoj nových výrobků,

technologií či služeb, čímž by bylo podporováno inovační podnikání. Svá vývojová pracoviště, pokud jimi disponují, by sem mohly umístit nejen místní firmy, ale i další subjekty z dobře dostupných částí Brna. Realizace opatření vyžaduje spolupráci s brněnskými vysokými školami, případně s Jihomoravským inovačním centrem.

Stěžejní je pro konkurenceschopné podnikání ve městě také úroveň dopravní a technické infrastruktury, která by měla svojí kvalitou i kapacitou odpovídat místním poměrům a v případě potřeby se modernizovat a rekonstruovat. Jde především o vybavenost území inženýrskými sítěmi, tedy zajištění dodávek pitné vody, kanalizace, elektřiny, vyřešení otázky odpadních vod a odpadů vůbec, přístupových komunikací a parkovišť pro klienty i zaměstnance, osvětlení, chodníků apod. Z tohoto hlediska by podnikatelé působící ve městě měli získat srovnatelné podmínky pro podnikání ve všech částech města k tomu určených, neboť prioritou města by mělo být přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti všech ekonomických subjektů působících na jeho území a eliminovat hrozbu odchodu stávajících podnikatelů z města.

Opatření B.1.2: Spolupráce a komunikace s podnikateli a propagace města jako vhodného prostoru pro podnikání.

Přímé nástroje na podporu podnikání zahrnují aktivity, které lze využít pro zkvalitnění kontaktů mezi podnikatelskou sférou, obyvateli města a vedením města, ale také pro přilákání nových investorů. Takovými aktivitami může být zapojení místních podnikatelů do realizace městských akcí, zintenzivnění spolupráce veřejného a soukromého sektoru při realizaci vhodných projektů, vytvoření informačního a poradenského portálu pro místní podnikatele i nové zájemce o podnikání ve městě (např. pro zveřejňování informací o veřejných zakázkách, o vyhlášených dotačních titulech určených podnikatelům apod.), pořádání seminářů, pracovních skupin, případně kulturních a společenských akcí s účastí místních podnikatelů za účelem výměny zkušeností apod.

Podpora podnikání ve městě může souviset také s jeho propagací jako města vhodného pro podnikání (pozitivní image města). Efektivní prezentace založená na odborně zpracované mediální kampani může dopomoci k přilákání nových investorů do města a tím i ke zvýšení zaměstnanosti, nabídky nových služeb apod. Svým dílem může přispět k propagaci města i jeho vedení při setkávání podnikatelů, při kontaktu s jinými zástupci měst či profesních organizací typu hospodářských komor. Pomoc ze strany města může spočívat také ve vydávání katalogu firem nebo jeho internetová aplikace. Zviditelnění místních firem může rovněž probíhat zapojením podnikatelských subjektů do sponzoringu městem pořádaných akcí nebo akcí místních zájmových sdružení.

Priorita B.2: Kvalitní lidské zdroje a kvalifikovaná pracovní síla.

Opatření B.2.1: Reflexe vzdělávacího systému na požadavky trhu práce.

Lidské zdroje jsou hlavním klíčovým prostředkem pro tvorbu a předávání poznatků a představují jeden z faktorů, které určují inovační potenciál každé společnosti. Jejich vzdělanostní úroveň souvisí úzce se vzdělávacím systémem nastaveným v příslušné zemi a kvalitou vzdělávání, která může být i v rámci jednoho státu různá. S důrazem na konkurenceschopnou ekonomiku by cílem opatření mělo být především sladování systému vzdělávání s požadavky trhu práce, resp. rozvíjení takových oborů a metod vzdělávání, které

zvýší uplatnitelnost absolventů různých typů škol na trhu práce a sníží pravděpodobnost jejich zařazení mezi nezaměstnané, potažmo nezaměstnatelné. Ze středních škol se na území Šlapanic nachází pouze gymnázium. Studenti, kteří nevyužijí jeho nabídky, musí jinak dojíždět za vzděláním do Brna, případně jinam. Šlapanice nemají průmyslovou tradici, aby se zde uplatnily technické obory na středních odborných školách a učilištích, jejichž absolventi by pracovali v místních průmyslových podnicích. Nicméně v případě rozvoje hi-tech výroby a služeb ve městě může docházet ke zvýšení poptávky po absolventech oborů zaměřených např. na informační a komunikační technologie i ve Šlapanicích.

Zdejší obyvatelstvo i pracovní síla se sice jeví jako nadprůměrně vzdělaná, nicméně principy celoživotního vzdělávání reflektujícího stále se měnící požadavky na výkon různých zaměstnání by měly být nadále popularizovány, propagovány a podporovány i ve Šlapanicích. Investice do dalšího vzdělání zaměstnanců se přímo projeví v dalším rozvoji jednotlivých podniků, což nepřímo přispěje i k celkovému hospodářskému růstu města. Obsahem tohoto opatření by tedy měla být realizace vzdělávacích a školicích aktivit podniků, a to např. ve spojení s nabídkou vhodných prostor pro firemní školení ve školských zařízeních ve městě apod. Aktivitou může rovněž být realizace vzdělávacích a výcvikových programů na získání, přizpůsobení nebo zvýšení klíčových znalostí a dovedností potřebných ke zvládnutí nových procesů a systémů práce, odborných konzultací a poradenství vedoucí ke zvyšování odborné kvalifikace pracovníků a managementu podniků, pořádání veřejných vzdělávacích kurzů pro občany města – jazykové, počítačové kurzy apod.

Opatření B.2.2: Řešení problematiky nezaměstnanosti a integrace znevýhodněných skupin obyvatel na trh práce.

S rozvojem podnikání a lidských zdrojů souvisí také zvyšování zaměstnanosti a snižování nezaměstnanosti. I když se nezaměstnanost ve Šlapanicích udržuje na relativně nízké úrovni i během ekonomické krize, existují stále skupiny obyvatel, které mají podmínky pro uplatnění se na trhu práce poněkud ztížené (osoby se zdravotním postižením, mladí lidé, senioři). Šlapanice se rovněž prezentují průměrně nízkým počtem volných pracovních míst. Ve spolupráce s Úřadem práce ČR a pomocí jeho nástrojů by měla být podpořena také integrace specifických skupin obyvatelstva do pracovního procesu. Spolupráce s úřadem práce je důležitá také pro jednotlivé podnikatele, kteří se již na základě přítomnosti vhodné a volné pracovní síly mohou rozhodovat, zda do regionu investičně vstoupí. Na druhé straně by měl úřad práce jako první vědět o negativních změnách, které se v oblasti zaměstnanosti ve městě či v okolí chystají a ve spolupráci s městem vzniklou situaci řešit (monitoring trhu práce). Kromě toho by aktivity mohly rovněž směřovat k podpoře projektů a organizací zabývajících dalším vzděláváním nezaměstnaných osob, poradenstvím při hledání zaměstnání a projektů vedoucích ke stimulaci nabídky pracovních příležitostí pro ohrožené skupiny obyvatel (např. zdravotně postižené občany, čerstvé absolventy škol atd.).

ROZVOJOVÁ OBLAST C: DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Priority a opatření

Priorita C.1: Kvalitní dopravní infrastruktura ve městě.

Opatření C.1.1: Kvalitní podmínky pro silniční dopravu včetně dopravy v klidu.

Opatření C.1.2: Kvalitní dopravní infrastruktura pro bezmotorovou dopravu a pro pěší, atraktivní veřejná hromadná doprava.

Priorita C.2: Vyřešená technická infrastruktura ve městě.

Opatření C.2.1: Kvalitní technická infrastruktura města.

Opatření C.2.2: Moderní informační a komunikační infrastruktura.

Priorita C.1: Kvalitní dopravní infrastruktura ve městě.

Opatření C.1.1: Kvalitní podmínky pro silniční dopravu včetně dopravy v klidu.

S růstem motorizace obyvatel města rostou také nároky na kvalitní silniční komunikace a podmínky pro parkování ve městě, především na místech s vysokou koncentrací osob (náměstí, nákupní zóny, sídliště, nádraží). V souvislosti s rostoucí intenzitou osobní dopravy je nutné budovat také nové bezpečnostní prvky v dopravě, které přispějí ke snížení nehodovosti při provozu ve městě. Dále by byla potřeba pro zkvalitnění životních podmínek ve městě (hluk, čistota ovzduší) realizovat opatření, která by vedla k vytlačení tranzitní dopravy z obydlené a centrální části města. Strategickou aktivitou by do nejbližších let mělo být dokončení koncepce dopravy pro zastavěnou část města a iniciace řešení budoucí existence či neexistence obchvatu/ů města. Při případném budování nových, resp. podél stávajících komunikací by s ohledem na bezpečnost dopravy mohla být zřízena ochranná zeleň.

Opatření C.1.2: Kvalitní dopravní infrastruktura pro bezmotorovou dopravu a pro pěší, atraktivní veřejná hromadná doprava.

Důležitým prvkem pro zkvalitnění dopravních podmínek ve městě je infrastruktura pro bezmotorovou dopravu, tedy pro cyklistickou dopravu i pěší chůzi. Terénní podmínky ve Šlapanicích a v jejich okolí jsou velmi příznivé pro výstavbu cyklostezek, které mohou zároveň sloužit jako trasy pro in-line bruslení nebo vycházkové trasy pro rodiny s dětmi. Vzhledem ke stárnutí populace a zvyšování počtu seniorů se budou zvyšovat nároky na bezbariérový přístup k veřejným budovám.

Veřejná doprava je ve Šlapanicích řešena železnicí, autobusy a trolejbusy. Ke zlepšení situace by mohlo přispět přiblížení železniční stanice blíže centru města nebo sídlišti s vyšší koncentrací obyvatel, čímž by se mohlo ulehčit trolejbusové dopravě, a to především v dopravních špičkách v ranních a odpoledních hodinách. K zatraktivnění veřejné hromadné dopravy by mohlo vést také prodloužení trolejbusové linky blíže k centru nebo vybudování nových zastávek na trase v místech s vyšší koncentrací osob. Propagace veřejné dopravy a zvyšování její atraktivity by mohlo přispět ke snížení každodenní individuální dopravy osobními automobily, která se velkou částí podílí na zhoršené kvalitě ovzduší ve městě.

Priorita C.2: Vyřešená technická infrastruktura ve městě.

Opatření C.2.1: Kvalitní technická infrastruktura města.

Kvalitní technická infrastruktura je základním lokalizačním faktorem nejen pro bydlení a volný čas, ale také pro konkurenceschopné podnikání stávajících ekonomických subjektů i pro další rozvoj vybraných odvětví. Primárním cílem by mělo být zajištění technické infrastruktury vyhovující svojí kapacitou očekávanému růstu počtu obyvatel v nové zástavbě a v potenciálních rozvojových zónách určených pro výrobu a služby, dokončení koncepce oddílné stokové kanalizace a rekonstrukce těch úseků stávající kanalizace, které přestanou svojí kvalitou vyhovovat. Na programu bude v blízké budoucnosti zřejmě také doplnění a posílení rozvodů plynu či kabelizace vedení nízkého napětí. Zajištění dlouhodobé životnosti technických a inženýrských sítí jejich postupnou modernizací a rekonstrukcí je rovněž jednou

z nutných aktivit bránících vzniku havárií či jiných negativních projevů stárnutí technické infrastruktury.

Opatření C.2.2: Moderní informační a komunikační infrastruktura.

Důležitým prvkem technické infrastruktury je v současnosti také vybavenost telekomunikačními sítěmi a s tím související rozvojové aktivity v oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT) na území města, aktivity spojené s veřejným přístupem k ICT apod. V rychle se měnícím světě ICT je pak nutné pružně reagovat na nové trendy a podporovat tak rozvoj informační společnosti.